

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

IZVEŠTAJA O REVIZIJI GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA MINISTARSTVA INOSTRANIH POSLOVA I DIJASPORE ZA 2020. GODINU

Priština, juli 2021

SADRŽAJ IZVEŠTAJA

- 1 Mišljenje Revizije
- 2 Nalazi i Preporuke
- 3 Pitanja rešena tokom procesa revizije
- 4 Sažeta informacija o planiranju i izvršenju budžeta
- 5 Napredak u sprovođenju preporuka

Dodatak I: Pismo potvrde/Tabela za komentare BO-a u vezi sa revizorskim izveštajem

Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR i drugih delova Izveštaja Revizije

Beleška

Ovaj revizorski izveštaj je prvi put generisan putem platforme za elektronsko upravljanje revizijom (SITA). Takođe, ove godine se koristi novi šablon Izveštaja o reviziji, prema ažuriranoj metodologiji za finansijske revizije i revizije usaglašenosti. Izveštaj takođe prvi put uključuje posebni zaključak o usklađenosti.

Potpuno smo svesni da primena svih ovih inovacija istovremeno, u neobičnim okolnostima pandemije, može rezultirati nekim nenamernim tehničkim propustom, zbog čega se unapred izvinjavamo i zahvaljujemo na razumevanju!

Za: Donika Gërvalla, Ministarka

Adresa: UL. Luan Haradinaj, 10000, Priština, Republika Kosovo

1 Mišljenje Revizije

Završili smo reviziju finansijskih izveštaja Ministarstva inostranih poslova i dijaspore za godinu koja se završava 31. decembra 2020. godine, u skladu sa Zakonom o Nacionalnoj Kancelariji Revizije Republike Kosova i Međunarodnim Standardima Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Revizija je izvršena prvenstveno kako bi nam omogućila da izrazimo mišljenje o finansijskim izveštajima i zaključak o usaglašenosti sa nadležnim organima¹.

Kvalifikovano mišljenje o finansijskim izveštajima

Revidirali smo godišnje finansijske izveštaje Ministarstva inostranih poslova i dijaspore (MIPD) koji sadrže izveštaj o primanjima i uplatama u gotovini, izveštaj o izvršenju budžeta i beleške objašnjenja o finansijskim izveštajima, uključujući rezime značajnih računovodstvenih politika i drugih izveštaja², za godinu koja se završila 31. decembra 2020.

Prema našem mišljenju, pored uticaja pitanja opisanih u stavu o Osnovi za Kvalifikovano Mišljenje, Godišnji Finansijski Izveštaji Ministarstva inostranih poslova i dijaspore, predstavljaju istinitu i realnu sliku u svim materijalnim aspektima, u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva za Javni Sektor, prema računovodstvu zasnovanom na gotovini.

Osnova za kvalifikovano mišljenje

- A1 Troškovi koji su prikazani u članu 13. i 14. Godišnjeg finansijskog izveštaja (GFI) su potcenjeni za 1,641,152 €.
- B1 Vrednost kapitalne imovine preko 1,000 € koji je prikazan u članu 19.3.1 Godišnjeg finansijskog izveštaja nije potpuna i tačna.
- A2 Vrednost imovine nije tačna zbog činjenice da je evidentirana imovina klasifikovana u neadekvatne klase.

Za više detalja pogledajte potpoglavlje 2.1 Pitanja koja utiču na mišljenje revizije

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela *'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'*. U skladu sa ONISA-P-10, MSVIR 130, Etički kodeks NKR-a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisna od entiteta revizije. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnove za mišljenje.

Zaključak o usklađenosti

Takođe smo izvršili reviziju usklađenosti rukovodstva Ministarstva inostranih poslova i dijaspore sa definisanim kriterijumima revizije koji proizilaze iz zakonodavstva primenljivog na subjekat revizije u kontekstu korišćenja finansijskih resursa.

Prema našem zaključku, transakcije izvršene u procesu izvršenja budžeta MIPD bile su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa utvrđenim kriterijumima revizije koji proizilaze iz zakonodavstva primenljivog na subjekat revizije u kontekstu korišćenja finansijskih resursa.

Osnova za zaključak

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela *'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'*. U skladu sa ONISA-P-10, MSVIR 130, Etički kodeks NKR-a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisna od entiteta revizije. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnove za zaključak.

Drugo pitanje

- 1 Nismo izvršili reviziju odabranih uzoraka troškova Ministarstva inostranih poslova i dijaspore, u iznosu od 1,054,548 € jer se ovi troškovi odnose na klasifikovane informacije (dokumente).

Odgovornosti Menadžmenta i upravnih organa/upravljačkih za godišnje finansijske izveštaje

Generalni Sekretar MIPD odgovoran je za pripremu i realnu prezentaciju finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva u Javnom Sektoru - Finansijsko Izveštavanje zasnovano na Računovodstvu Gotovine. Takođe, Generalni Sekretar MIPD odgovoran je za uspostavljanje unutrašnjih kontrola, za koje utvrdi da su neophodne kako bi se omogućilo sastavljanje finansijskih izveštaja, bez pogrešnog prikazivanja materijalnih izveštaja izazvanih bilo prevarom ili greškom. To uključuje ispunjavanje zahteva koji proizilaze iz Zakona br. 03/L-048 o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornosti i Uredba br. 01/2017 o Godišnjem Finansijskom Izveštavanju Budžetskih Organizacija.

Ministar MIPD je odgovoran za obezbeđivanje nadzora nad postupkom finansijskog izveštavanja Ministarstva Inostranih Poslova i Dijaspore.

Odgovornost Menadžmenta o Usaglašenosti

Menadžment Ministarstva inostranih poslova i dijaspore je takođe odgovoran za korišćenje finansijskih resursa Ministarstva inostranih poslova i dijaspore u skladu sa Zakonom o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornosti i svim ostalim važećim pravilima i propisima.³

Odgovornost Generalnog Revizora za reviziju GFI

Naši ciljevi su da pružimo razumno uverenje da finansijski izveštaji u celini ne sadrže materijalno značajne pogreške, bilo zbog prevare ili greške, i da izdajemo/izradimo revizorski izveštaj koji uključuje naše mišljenje. Razumna sigurnost je visoki stepen sigurnosti međutim ne garantuje da će revizija koja se vrši u skladu sa MSVIR uvek identifikovati materijalno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešna prikazivanja se mogu pojaviti usled prevare ili greške a smatraju se materijalnim ukoliko, pojedinačno ili u grupi, razumno očekuje da utiču u ekonomskim odlukama korisnika koje se donose na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Naš cilj je takođe da izrazimo revizorsko mišljenje o usklađenosti relevantnih vlasti

Ministarstva inostranih poslova i dijaspore sa definisanim kriterijumima revizije proističu iz važećeg zakonodavstva u kontekstu korišćenja finansijskih sredstava, u vezi sa revidiranim subjektom.

Kao deo revizije u skladu sa Zakonom o NKR i MSVIR, vršimo profesionalnu presudu i održavamo profesionalni skepticizam tokom cele revizije. Mi takođe:

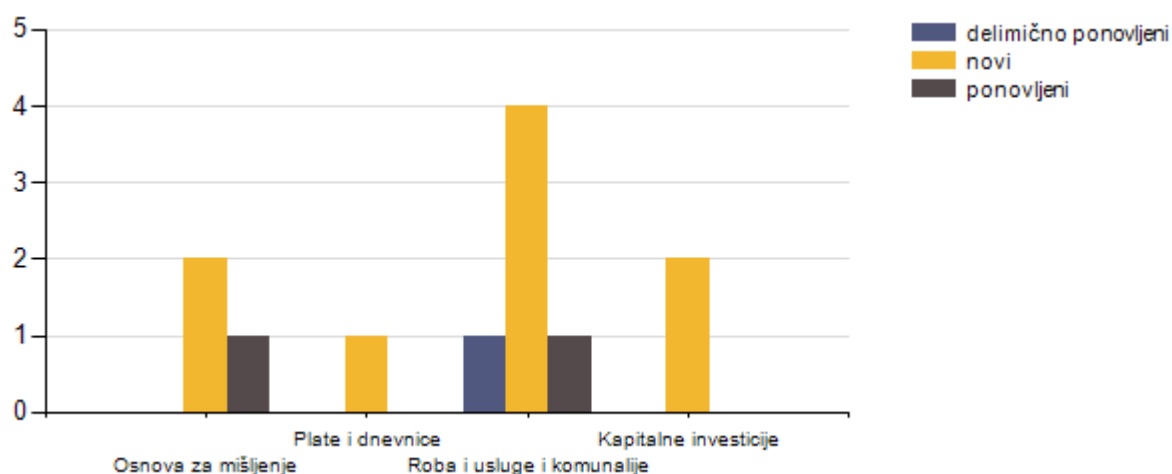
- Identifikujemo i procenimo rizike od materijalno značajnih pogrešnih prikazivanja finansijskih izveštaja, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji odgovaraju na te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da obezbedimo osnovu za naše mišljenje. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.
- Identifikujemo i procenimo rizike neusklađenosti sa vlastima, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji su odgovorni za te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da pruže osnovu za naš zaključak o usklađenosti sa vlastima. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.
- Osiguramo da razumemo unutrašnju kontrolu relevantnu za reviziju, radi izrade revizorskih postupaka koji su prikladni, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efektivnosti interne kontrole Ministarstva inostranih poslova i dijaspore.
- Procenimo prikladnost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procena i povezanih otkrivanja izvršene od strane menadžmenta.
- Procenimo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, da bi se osigurali da finansijski izveštaji prikazuju transakcije i osnovne događaje realno i tačno.

Između ostalog, komuniciramo sa menadžmentom i odgovornima za upravljanje, i u vezi sa obimom i vremenom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje identifikujemo tokom revizije. Od pitanja koja su preneti menadžmentu, identifikujemo ona pitanja koja su bila najrelevantnija u reviziji finansijskih izveštaja tekućeg perioda i koja se smatraju ključnim revizorskim pitanjima. Izveštaj revizije objavljuje se na veb stranici NKR-a, sa izuzetkom informacija koje su klasifikovane kao osetljive ili zbog drugih zakonskih i administrativnih zabrana, u skladu sa važećim zakonodavstvom.

2. Nalazi i preporuke

Tokom revizije, primetili smo područja za potencijalna poboljšanja, uključujući unutrašnju kontrolu, koja su predstavljena u nastavku za vaš pregled u obliku nalaza (kao što je prikazano na Grafikonu 1, dole) i preporuka. Ovi nalazi i preporuke imaju za cilj da izvrše neophodne korekcije finansijskih informacija predstavljenih u finansijskim izveštajima, uključujući obelodanjivanja u obliku objašnjenja, i da poboljšaju interne kontrole u vezi sa finansijskom izveštavanjem i usklađenosti sa vlastima u vezi sa upravljanjem fondova javnog sektora. Mi ćemo pratiti (razmotriti) ove preporuke tokom revizije sledeće godine.

Grafikon 1. Vrsta nalaza po ekonomskim kategorijama⁴

Takođe smo pregledali status preporuka iz prethodne godine i procenili nivo njihove primene. [Za detalje vidi poglavlje 5].

2.1 Pitanja koja utiču na revizorsko mišljenje

Pitanje A1 – Nepotpuna evidencija troškova diplomatskih i konzularnih misija i ISUFK

Nalaz Član 20. Pravilnika MF br. 01/2017 o godišnjim finansijskim izveštajima budžetskih organizacija, utvrđuje da „Dati avansi u gotovini kao sitni novac, službena putovanja i novac dat kao keš za ambasade i ne - registrovani troškovi iz računa ambasada treba da budu zatvoreni (da se opravdaju) da bi se pojavili kao rashod na odgovarajući način u finansijskim izjavama budžetskih organizacija“. Takođe, član 12. odnosno stav 12.5 ZUJFO, između ostalog utvrđuje „Za budžetsku organizaciju ili izvršnu nezavisnu agenciju, GFS je ovlašćen i odgovoran da obezbeđuje da se sve transakcije evidentiraju u računovodstveni registar trezora, da obezbeđuje da su sve redovno primljene fakture iz budžetskih organizacija dostave odmah za plaćanje preko sistema trezora; i takođe da obezbeđuje nadzor nad svim aspektima budžetskog izveštavanja od strane budžetskih organizacija“.

MIPD je obelodanila u GFI nezatvorene avanse za ambasade i konzulate, u iznosu od 1,641,152 €. Ova obelodanjivanja (nezatvoreni avansi) se odnose na troškove koje su ostvarili diplomatske i konzularne misije (DKM) koji nisu bili evidentirani u ISUFK kao troškovi ministarstva iako su bili prijavljeni od strane DKM. Neevidentiranje ovih troškova je uticalo na to da iznos troškova koji je prikazan u članu 13 – Izveštaj o novčanim primanjima i plaćanjima i 14 – Izveštaj o izvršenju budžeta GFI, da bude nepotpun i potcenjen.

Pored toga, postoji i neusklađenost avansa u iznosu od 53,848 €, između Godišnjeg finansijskog izveštaja budžeta Republike Kosovo (1,695,000 €) i GFI MIPD-a (1,641,152 €). Za ovu neusklađenost ministarstvo nije bilo u stanju da nam pruža neophodna objašnjenja.

Razlozi za neevidentiranje troškova bili su različiti, kao što su: njihovo loše upravljanje od strane ministarstva, premeštaj finansijskih službenika u diplomatskim misijama kao i nedovoljnost unutrašnjih kontrola u finansijskoj službi.

Uticaj Neevidentiranje svih troškova DKM u ISUFK utiče na to da ukupan iznos troškova koji su prikazani u GFI ne bude tačan, dakle da bude potcenjen.

Preporuka A1 Ministarka treba da obezbedi da se prijavljeni troškovi od diplomatskih i konzularnih misija evidentiraju u ISUFK, čim ih dobijaju odgovorni službenici DKM i iste prijaviti u GDI na kraju godine kao ukupne troškove ministarstva.

Odgovor menadžmenta entiteta (slažu se).

Pitanje B1 – Nepotpun registar kapitalne imovine

Nalaz Član 6. Uredbe br. 02/2013 o upravljanju nefinansijskom imovinom u budžetskim organizacijama, utvrđuje da „svaka budžetska organizacija treba stvoriti i ažurirati Registar nefinancijske imovine koja je pod njenim upravljanjem. Registar se mora održavati za svaku imovinu pojedinačno i u zbirnoj formi po kategorijama klasifikovane na osnovu računovodstvenog plana“. Isto tako, član 3. ove uredbe utvrđuje da „kapitalnu imovinu treba evidentirati u ISUFK dok nekapitalnu imovinu i zalihe treba evidentirati i sistemu e-imovina“.

Vrednost imovine (2,680,701 €) koja je prikazana u članu 19.3.1 Kapitalna imovina vredna preko 1,000 € u GFI nije potpuna i tačna jer: u registar imovine u ISUFK nije bilo evidentirano 10 vozila koja su kupljena 2020. godine za potrebe ambasada, u iznosu od 296,373 €, kao i nameštaj u iznosu od 2,656 €, koji je kupljen za Generalni konzulat u Strugi.

Razlog za neevidentiranje kapitalne imovine u ISUFK je nedostatak službenika za imovinu, koji je tokom 2020. godine premešten u diplomatskim i konzularnim misijama, i ova pozicija nije popunjena drugim osobljem.

Uticaaj Nepotpuno evidentiranje imovine u ISUFK je uticalo da vrednost kapitalne imovine koja je prijavljena u GFI bude nepotpuna i to utiče na to da informacije budu dezorijentisane za korisnike GFI.

Preporuka B1 Ministarka treba da obezbedi da prilikom premeštaja osoblja u DKM da postoji prethodni plan za popunjavanje radnih mesta koja se oslobađaju kako ne bi nastale prepreke u radu kao posledica nedostatka osoblja. Shodno tome, poziciju službenika za imovinu, treba popuniti redovnim osobljem i da se sva neevidentirana imovina evidentira u ISUFK.

Odgovor menadžmenta entiteta (slažu se).

Pitanje A2 – Evidencija imovine u neadekvatnoj klasi i greške u obračunu amortizacije**Nalaz**

Član 22. Uredbe br. 02/2013 o upravljanju nefinansijskom imovinom u budžetskim organizacijama (stav 1. i 2.), utvrđuju: “Amortizacija imovine se vrši prema pravolinijskoj metodi. Imovina treba da se procenjuje imajući u vidu amortizaciju koja se sakupila od trenutka kupovine imovine. Amortizacija se računa na mesečnoj osnovi. Imovina ne podleže amortizaciji u mesecu kupovine”. Isto tako, ovaj član (stav 4.) utvrđuje opšte stope amortizacije za svaku kategoriju imovine.

dalje, član 6.3 ove Uredbe naglašava: „Kapitalna imovina se treba registrirati u ISFUK, a nekapitalna imovina i rezerve zapisuju se u sistemu “e-imovine”.

U okviru izvršenih testova u oblasti kapitalne imovine utvrdili smo da su tri laptopa, u iznosu od 3,042 €, kupljena 2018. godine, bili su evidentirani u kategoriji „IT oprema“ u ISUFK, gde je opšta stopa amortizacije prema linearnoj metodi 3 godine, a ne u kategoriji „Računari“ gde je opšta stopa amortizacije 4 godine. Shodno tome, njihova neto vrednost je na kraju 2020. godine bila potcenjena za 718 €.

Dalje, kapitalna imovina MIPD-a nije evidentirana u sistemu e-imovina, već je bila evidentirana ručno u internom registru koju BO vodi u Excelu. Tokom naših testova, mi smo utvrdili da 25 računara i 6 laptopova u iznosu od 18,821 € bili evidentirani u kategoriji „Nameštaj“ gde je opšta stopa amortizacije prema linearnoj metodi 6 godina, a ne u adekvatnoj kategoriji „Računari“ gde je opšta stopa amortizacije 4 godine. Štaviše, oprema je kupljena u novembru 2020. godine i amortizacija je obračunata za celu 2020. godinu (12 meseci), dok je trebalo obračunati samo za jedan mesec, isključujući mesec kupovine imovine. Kao rezultat evidentiranja kategorije i neadekvatnoj kategoriji i grešaka u obračunu amortizacije, neto vrednost imovine je potcenjena za 2,745 €.

Takođe je bilo grešaka i u obračunu amortizacije kod 19 artikala, sa početnim iznosom od 6,372 €, kupljenih u 2020. godini u kategoriji „Nameštaj“, gde je kao rezultat grešaka u obračunu neto vrednost imovine je precenjena za 183 €.

Razlog grešaka koje se dogodile tokom evidentiranja imovine bio je nedovoljnost unutrašnje kontrole, koja je prouzrokovana nedostatkom

službenika za imovinu. Isto tako vođenje nekapitalne imovine u Excel programu uticalo je na to da registar imovine bude netačan i nepouzdan.

Uticaj

Evidentiranje imovine u neadekvatnoj klasi kao i greške u obračunu amortizacije utiču na netačno prikazivanje stanja imovine u GFI.

Preporuka A2

Ministarka treba da obezbedi da sva imovine evidentira u adekvatnim klasama i da se vrši tačan obračun amortizacije. Isto tako, treba preduzeti mere za funkcionalizaciju sistema e-imovina za evidentiranje imovine ispod 1,000 €, u skladu sa zakonskim zahtevima.

Odgovor menadžmenta entiteta (slažu se).

2.2 Nalazi o pitanjima finansijskog upravljanja i usklađenosti

2.2.1 Plate i dnevnice

Završni budžet za plate i dnevnice bio je 8,076,101 €, i iznos potrošenog budžeta je 8,076,055 € ili oko 100%. Broj zaposlenih po budžetu bio je 381, dok je na kraju godine njihov broj bio 362. Tokom 2020. godine, MIPD nije sproveo nijedan postupak regrutovanja. Testirali smo 70 uzoraka za supstancijalne testove i testove usklađenosti, u iznosu od 125,452 €.

Pitanje A3 – Nedostaci u upravljanju osobljem

Nalaz Član 30.4 Zakona o civilnoj službi ističe da „U slučaju da ostane jedna slobodna pozicija u Civilnoj službi, vršilac dužnosti ne može se naimenovati na tu dužnost duže od tri (3) meseca”.

Pozicija „Šef Divizije za ljudske resurse“ u MIPD-u je držana vršiocem dužnosti za period od devet meseci, počev od oktobra 2019. godine. Zatim, istoj službenici je u julu izdato rešenje preko koje je imenovana kao zamena na poziciji u Diviziji za ljudske resurse do kraja redovnog postupka regrutovanja. Međutim, od kraja aprila 2020. godine, MIPD zaposlilo ju je redovnim postupkom regrutovanja „Rukovodioca Divizije za ljudske resurse“ kao rezultat spajanja sa Ministarstvom za dijasporu i strateške investicije (MDSI). Shodno tome, od aprila 2020. godine dva službenika se plaćaju za istu poziciju.

Utica Naknada dvojici službenika za istu poziciju, pored toga što nije u usklađenosti sa vlastima, utiče i na neopravdano povećanje troškova.

Preporuka A3 Ministarka treba da preduzima konkretne mere za rešavanje problema pozicije rukovodioca divizije za ljudske resurse, u skladu sa zakonskim zahtevima, kako bi se izbegli neopravdani troškovi za pozicije koje su već pokrivene redovnim osobljem.

Odgovor menadžmenta entiteta (slažu se).

2.2.2 Roba i usluge i komunalije

Završni budžet za robu i usluge i komunalije u 2020. godine bio je 16,801,182 €, i sa tog budžeta je potrošeno 15,770,128 €. Ovi troškovi se uglavnom odnose na troškove zakupa za diplomatske i konzularne misije, kancelarijski materijal itd. Testirali smo 70 uzoraka za supstancijalne testove, u iznosu od 1,410,086 €.

Pitanje A4 – Prekoračenje bankarskih limita od strane diplomatskih i konzularnih misija

Nalaz Član 13. Suvišci bankovnog stanja Administrativnog uputstva br. 05/2009 o procedurama isplate i bankarskih usluga za diplomatske i konzularne misije Republike Kosovo“ utvrđuje da: U slučaju da jedna misija prikuplja prihode u većini do 25% od maksimalnog kojeg je banka odobrila za izdržavanje, trezor će pripremiti jedan formular za bankovni transfer o poslati kod ugovarača i podugovarača za transferisanje iznosa od viška sredstava od bankovnog računa misije do KKF u CBK. Trezor onda obaveštava MIP za svaki takav transfer koji se obavlja.

Tokom procesa revizije utvrdili smo da je bankovno stanje u vezi da držanjem sredstava na računima diplomatskih i konzularnih misija (DKM) premašivao je utvrđeni limit. Mi smo testirali nekoliko DKM za maj mesec (Konzulat u Štutgartu, Konzulat u Minhenu) i za decembar mesec (Konzulat u Štutgartu, Konzulat u Minhenu, Dizeldorfu, Ambasadu Kosova u Bernu i Konzulat u Ženevi) i utvrdili smo da je limit za držanje finansijskih sredstava prekoračen iznad norme koja je utvrđena administrativnim uputstvom.

Prema Trezoru prekoračenja limita od strane DKM bile su: Konzulat u Štutgartu dozvoljeni limit je imao 50,000 € dok je prekoračenje bilo 93,765 € (decembar) i 75,060 € (maj), Konzulat u Minhenu je dozvoljeni limit imao 50,000 €, dok je prekoračenje bilo 63.070 € (decembar) i 52,439 € (maj), Dizeldorf je dozvoljeni limit imao 50,000 € dok je prekoračenje bilo 235,984 €, Ambasada Kosova u Bernu je dozvoljeni limit imala 50,000 € dok je prekoračenje imala 68,959 € i Konzulat u Ženevi je dozvoljeni limit imao 50,000 € dok je prekoračenje bilo 67,426 €.

Do ove pojave je došlo ka rezultat nedovoljnog nadgledanja

ministarstva prema DKM.

Uticaj Držanje sredstava preko dozvoljenog limita pored toga što je u suprotnosti sa administrativnim uputstvom MIPD-a, može da utiče na to da se troškovi po DKM povećaju.

Preporuka A4 Ministarka treba da poveća nivo nadgledanja prema DKM kako bi obezbedila da one ne prekoračuju dozvoljene limite za držanje sredstava u odgovarajućim bankovnim računima, kako bi se izbegli mogući neopravdani troškovi.

Odgovor menadžmenta entiteta (slažu se).

Pitanje A5 – Neizveštavanje o korišćenju službenih vozila od strane DKM

Nalaz Član 12. stav 2. Administrativnog uputstva br. 04/12 o korišćenju vozila diplomatsko konzularnih misija, utvrđuje da „službenik zadužen za vođenje službenih vozila kojeg za to zaduži šef diplomatske ili konzularne misije podnosi izveštaj o iznosu mesečnih troškova, popunjen formular za sva vozila misije, uključujući izveštaj za svako vozilo posebno i podnosi ih Odseku za transport i logistiku u Ministarstvu inostranih poslova“.

Mi smo utvrdili da su samo osam (8) DKM podnele izveštaj u Odseku za transport i logistiku u MIP o mesečnim troškovima za sva vozila misije dok druge DKM nisu uopšte izveštavale.

Neizveštavanje je došlo kao rezultat neadekvatne unutrašnje kontrole od strane DKM i slabog nadgledanja od strane ministarstva.

Uticaj Nedostatak mesečnog izveštavanja DKM, može da utiče na to da se službena vozila ne koriste u odgovarajuće svrhe i to može dovesti do njihove zloupotrebe.

Preporuka A5 Ministarka treba da obezbedi da DKM vode evidenciju za svako službeno vozilo i da se mesečni izveštaji podnose u relevantnom odseku u skladu sa zahtevima važeće uredbe.

Odgovor menadžmenta entiteta (slažu se).

Pitanje B2 – Kašnjenja u izveštavanju o troškovima od strane diplomatskih i konzularnih misija**Nalaz**

Član 17. Administrativnog uputstva (AU) br. 01/2018 o izmenama i dopunama AU br. 03/2012 o ličnim i operativnim troškovima u diplomatskim i konzularnim misijama (DKM) Republike Kosovo, u vezi sa mesečnim izveštajem o troškovima utvrđuje da svi troškovi koji pokrivaju usluge navedene u ovom uputstvu, ogledaju se u finansijski mesečni izveštaj DKM, koji se podnosi do 15. tekućeg meseca u Odeljenju za budžet i finansije u ministarstvu. DKM su u obavezi da poštuju Finansijsko pravilo 01/2013 tokom pripremanja godišnjeg izveštaja.

Takođe smo i 2020. godine smo primetili kašnjenja u procesu izveštavanja od strane diplomatskih i konzularnih misija. Ova pojava je izveštavana i u prethodnim godinama, i stanje je skoro isto. Utvrđena kašnjenja su bila od preko vremenskog roka od 15 dana.

Razlog kašnjenja u izveštaju o troškovima od DKM bio je nedostatak unutrašnje kontrole u DKM za blagovremeno izveštavanje o nastalim troškovima i nedostatak adekvatnog nadgledanja od strane MIPD-a.

Uticaj

Kašnjenja u izveštavanju troškova od strane DKM utiču na kašnjenja u evidentiranju troškova u ISUFK i shodno tome jedan deo troškova se mogu uključiti u GFI.

Preporuka B2

Ministarka treba da obezbedi da izveštavanje o troškovima od strane DKM vrši blagovremeno kako bi MIPD vršilo evidentiranje troškova u ISUFK.

Odgovor menadžmenta entiteta (slažu se).

Pitanje C1 – Nezatvaranje avansa**Nalaz**

U skladu sa Administrativnim uputstvom br. 2004/7 o službenim putovanjima, sredstva koja se uzimaju kao avans za službena putovanja u roku od 15 dana od povratka su putovanja.

MIPD je u članu 20. GFI prikazalo finansijski iznos od 42,207 € za neopravdane avanse. Ovi avansi su bili za službena putovanja i odnose se na bivše Ministarstvo za dijasporu i strateške investicije

(21,488 €) i MIP (20,719 €). Mi smo utvrdili da takvi avansi nisu zatvoreni tokom 2020. godine iako se za nekoliko avansa izneti dokazi (faktura, povraćaj sredstava) koji dokazuju da su oni spremni za zatvaranje.

Razlog za nezatvaranje avansa bio ne nedostatak koordinacije između službenika bivšeg Ministarstva za dijasporu i službenika Ministarstva inostranih poslova u vezi sa obradom ovog pitanja.

Uticaj Neuspeh zatvaranje avansa uticalo je na to da se oni ponavljaju iz godine u godinu i kao takvi se prikazuju u GFI.

Preporuka C1 Ministarka treba da preduzme konkretne mere kako bi se svi avansi zatvorili u skladu sa važećim uredbama.

Odgovor menadžmenta entiteta (slažu se).

Pitanje A6 – Prekoračenje vrednosti okvirnog ugovora

Nalaz Zakon br. 05/L-068 o izmenama i dopunama Zakona br. 04/L-042 o javnim nabavkama Republike Kosovo, izmenjen i dopunjen Zakonom br. 04/L-237, član 22. propisuje da „Ako se javni ugovor zaključuje na manje od trideset i šest (36) meseci, on se ne može produžiti preko utvrđenog roka, bez sprovođenja novih postupaka javnih nabavki. Dozvoljeno odstupanje ne može biti veće od plus/minus trideset odsto (30%). Ako nalozi za kupovinu premašuju ukupnu indikativnu količinu ili ukupnu indikativnu vrednost javnog okvirnog ugovora (uključujući + trideset odsto (30%) bez obzira na originalni datum Javnog okvirnog ugovora, ugovor će biti raskinut automatski“.

Ministarstvo inostranih poslova i dijaspore, je dana 27.08.2018. godine, zaključilo javni okvirni ugovora „Diplomatske poštanske usluge“. Indikativna vrednost ugovora bila je 400,000 €, Mi smo utvrdili da je MIPD tokom perioda 2018-2020 izvršilo isplate za usluge, u iznosu od 568,412 €, prekoračenjem vrednosti ugovora za 48,412 € iznad dozvoljene stope od 30%. Ukupna indikativna vrednost ugovora bila je 400,000 €, plus 30% (120,000 €), ukupno iznos koji je odobren za plaćanje bio je 520,000 €.

Do toga je došlo ka rezultat nedovoljnih unutrašnjih kontrola i slabog nadgledanja izvršenja ugovora.

Uticaj Prekoračenje vrednosti okvirnog ugovora iznad dozvoljene stope utiče na to da budžetske organizacije (BO) stupaju u neplanirane obaveze i shodno tome utiče na to da nastaju troškovi koji nisu u skladu sa zakonskim okvirom.

Preporuke A6 Ministarka treba da obezbedi da se ne prekoračuju vrednosti ugovora iznad dozvoljene stope od 30% i da se ugovori koji su već prekoračili dozvoljene limite odmah raskinu.

Odgovor menadžmenta entiteta (slažu se).

Pitanje A7 – Putni troškovi za osobe koje nisu deo MIPD-a

Nalaz Uredba o racionalizaciji troškova u diplomatskim i konzularnim misijama MPJ-ZSP/100-15, tačka 3.7 diplomatskim i konzularnim misijama ne dozvoljava budžetske troškove za finansijsku podršku institucijama ili drugim pojedincima (samo uz prethodno odobrenje Generalnog sekretara).

Iz kategorije roba i usluge, MIPD uz odobrenje Generalnog sekretara, izvršilo je isplate za putne karte za osobe koje nisu deo njenog osoblja. Isplate su izvršene za jednu osobu u destinaciji Abu Davi – Ciri, u iznosu od 4,715 € i za tri osobe u destinaciji Ciri – Priština, u ukupnom iznosu od 897 €. Štaviše, korisnici su se obavezali (pismenom izjavom) da će po dolasku na Kosovu refundirati finansijska sredstva Ministarstvu inostranih poslova i dijaspori. Mi smo tražili objašnjenja da li su sredstva za isplatu karata vraćena u MIPD, ali prema službenicima ministarstva, dok smo bili u reviziji, sredstva još uvek nisu vraćena.

Prema prepisci, do toga je došlo kao rezultat potpunog zatvaranja usled Covid-19 i građani su izgubili pravo putovanja sa kartama koje su imali.

Uticaj Neuspeh u vraćanju sredstava od trećih lica, u skladu sa zahtevom ministarstva stvara neredovne troškove i predstavlja zloupotrebu javnog novca.

Preporuka A7 Ministarka treba da preduzme mere da u slučaju isplata za druge osobe koje nisu deo MIPD-a, da obezbedi da se ova sredstva vraćaju na račun ministarstva u skladu sa obavezivanjem korisnika, u periodu koji određuje ministarstvo.

Odgovor menadžmenta entiteta (slažu se).

2.2.3 Kapitalne investicije

Završni budžet za kapitalne investicije je bio 339,500 €. Sa tog budžeta je tokom 2020. godine potrošeno 316,194 €. Ovi troškovi se odnose na kupovinu vozila i informacione tehnologije. Testirali smo 5 uzoraka za supstancijalne i testove usklađenosti u iznosu od 316,194 €.

Pitanje A8 – Pogrešna klasifikacija troškova

Nalaz Član 4. odnosno stav 1.4 „Administrativnog uputstva br. 04/2019 o definiciji kapitalnih projekata i klasifikaciji troškova kapitalnih projekata“ utvrđuje da „investicioni troškovi projekta su više od hiljadu evra (1,000 €) i traju preko jedne (1) godine“.

MIPD je snabdevano informacionom tehnologijom, 25 računara i 6 laptopova, u iznosu do 18,821 €. Isplate za ove nabavke su izvršene iz kategorije kapitalne investicije, dok je jedinična cena po kupljenom artiklu imala manji iznos od 1,000 €, i kao takvi ovi artikli spadaju u kategoriji roba i usluge.

Isplate iz neadekvatne kategorije su izvršene jer su ova sredstva budžetirana pogrešno u kategoriji kapitalnih investicija u okviru kapitalnih projekata za kupovinu računara.

Uticaj Pogrešna klasifikacija troškova utiče na netačno izveštavanje o troškovima u GFI precenjivanjem kapitalnih investicija i potcenjivanjem troškova iz kategorije roba i usluge.

Preporuka A8 Ministarka treba da obezbedi da se isplate sa troškove izvrše iz adekvatne ekonomske kategorije i shodno tome da se stanje

troškova izveštava ispravno u GFI.

Odgovor menadžmenta entiteta (slažu se).

Pitanje A9 – Neuspeh formiranja komisije za procenu marki, tipa i specifikacija vozila koja će se kupiti u DKM

Nalaz

Član 125.2 Zakona o javnim nabavkama br. 05/L-02, (sa izmenama i dopunama) propisuje da „Šef diplomatske/konzularne misije unapred treba da podnese pismeni zahtev GAS uz obrazloženje potrebe za kupovinu vozila. Nakon usvajanja zahteva osniva se Komisija u MIP-u od strane GAS i ova komisija vrši procenu pristupačnih maraka vozila i odlučuje o vrsti i o specifičnosti vozila koja treba da se kupe diplomatskim – konzularnim misijama. Nakon donošenja odluke od komisije MIP-a, šef diplomatske misije će osnovati komisiju, u okviru misije, da sprovede direktne pregovore za kupovinu vozila sa predstavnicima vozila marke ili njihovih predstavništva na osnovu principa transparentnosti, nediskriminacije i najbolje vrednosti za novac”.

U postupku nabavke „Kupovina vozila za potrebe ambasada“, u iznosu od 259,123 €, MIPD nije formiralo komisiju koja vrši procenu pristupačnih maraka, vrsti u specifičnosti vozila koje treba da se kupe diplomatskim/konzularnim misijama. Međutim, pregovaračka komisija koja je formirana u DKM pregovarala je o markama vozila i specifičnostima u vezi sa ovim postupkom.

Ovaj zakonski zahtev za formiranje takve komisije je zanemaren i nije nikada primenjen od strane MIPD-a.

Uticaj

Neuspeh formiranja adekvatne komisije u MIPD-u, za procenu pristupačnih maraka, vrsti u specifičnosti vozila koje treba da se kupe DKM, ostavlja mogućnost da se vrši izbor maraka i specifičnosti koje premašuju razumne potrebe i shodno tome do neopravdanog povećanja troškova.

Preporuka A9

Ministarka treba da obezbedi da u slučaju kupovine vozila za diplomatske i konzularne misije, procena maraka, vrsta i specifičnosti vozila vrši u skladu sa zahtevima Zakona o javnim nabavkama.

Odgovor menadžmenta entiteta (slažu se).

3 Pitanja rešena tokom procesa revizije

Tokom revizije identifikovana su neka pitanja koja su saopštena upravi i koja su efikasno rešena tokom tekuće revizije. Oni ne zahtevaju dalje akcije i prijavljuju se samo u svrhu saopštavanja preduzetih radnji i njihovih rezultata.

Materijalna pitanja koja smo identifikovali i poboljšali tokom revizije su sledeća

Pitanje 1 Ispravke godišnjih finansijskih izveštaja

Nalaz U članu 14. priliv gotovine, odnosno neporeskih prihoda u GFI ministarstva, nije prikazan početni budžet za prihode u iznosu od 3,167,490 €, a ni završni budžet od 2,635,390 €. Dalje, završni budžet je prikazan u iznosu od 24,791,140 €, dok trebalo je da bude 25,279,319 €. Vredi napomenuti da je ovo pitanje ministarstvo ispravilo dana 09.02.2021. godine.

Zahtevana akcija MIPD treba da preduzme konkretne mere za otklanjanje utvrđenih nedostataka kako bi GFI odražavali stvarno i istinito stanje.

Rezultat Nakon prijema našeg dopisa, MIPD je preduzelo neophodne radnje ispravkom grešaka u GFI.

4 Sažeta informacija o planiranju i izvršenju budžeta

Uzeli smo u obzir izvore budžetskih sredstava, potrošnju sredstava i prihode prikupljene od ekonomskih kategorija. Ovo je istaknuto u sledećim tabelama:

Tabela 1. Troškovi prema izvorima budžetskih fondova (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet ⁵	2020 Troškovi	2019 Troškovi	2018 Troškovi
Izvori fondova	33,544,281	25,279,319	24,208,047	29,976,909	24,604,204
Grant Vlade – Budžet	33,544,281	24,791,137	24,008,621	29,549,830	24,592,479
Unutrašnje donacije	0	9,521	0	0	11,725
Spoljne donacije	0	478,661	199,426	427,079	0

Završni budžet je manji od početnog budžeta za 8,264,962 €. U početku je budžet

zmanjen za 4,615,634 €, kao rezultat rebalansa i zatim, u skladu sa odlukama Vlade br. 01/46 od 25.11.2020. godine i br. 09/50 od 21.12.2020. godine, smanjen je za iznos od 4,495,516 € i 837,262 €. Isto tako, istom odlukom je dodeljen budžet u iznosu od 1,195,270 € kao i povećanje od donacija u iznosu od 488,182 €.

U 2020. godini MIPD je potrošilo 24,208,047 €, oko 96% završnog budžeta, uz poboljšanje od 1.7% u odnosu na 2019. godinu. Dakle, potrošnja budžeta ostaje na zadovoljavajućem nivou i objašnjenja za aktuelnu poziciju su detaljno navedena u nastavku.

Tabela 2. Potrošnja fondova prema ekonomskim kategorijama (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2020 Troškovi	2019 Troškovi	2018 Troškovi
Trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama	33,544,281	25,279,319	24,208,047	29,976,909	24,604,204
Plate i Dnevnice	7,580,835	8,076,101	8,076,055	7,761,098	7,044,411
Roba i Usluge	19,302,895	16,144,147	15,245,444	20,991,840	16,560,737
Komunalije	880,551	657,035	524,684	545,228	459,380
Subvencije i Transferi	230,000	62,536	45,670	5,500	12,877
Kapitalne Investicije	5,550,000	339,500	316,194	673,243	526,798

Objašnjenja za promene u budžetskim kategorijama su navedena u nastavku: (Opisi su rangirani u skladu sa redosledom u gornjoj tabeli).

Završni budžet za plate i dnevnice je povećan za 495,266 €, u odnosu na početni budžet. Ovo povećanje je izvršeno u skladu sa odlukom br. 09/50, od 21.12.2020. godine, kao raspodela budžeta.

Završni budžet za robu i usluge je smanjen za 3,158,748 €, u odnosu na početni budžet. Smanjenje je kao rezultat rebalansa budžet gde je iznos od 1,160,000 € povučen u ime budžetskih ušteda, dok je odlukom Vlade br. 01/46 od 25.11.2020. godine, ostvarene budžetske uštede u iznosu od 2,227,516 €. Dalje, odlukom Vlade br. 09/50, od 21.12.2020. godine povučen je iznos od 759,418 € kao budžetske uštede, i istom odlukom je bilo raspodele budžeta u iznosu od 500,004 € i povećanje od stranih donacija, u iznosu od 488,182 €.

Završni budžet za komunalije je smanjen za 233,516 €, u odnosu na početni budžet.

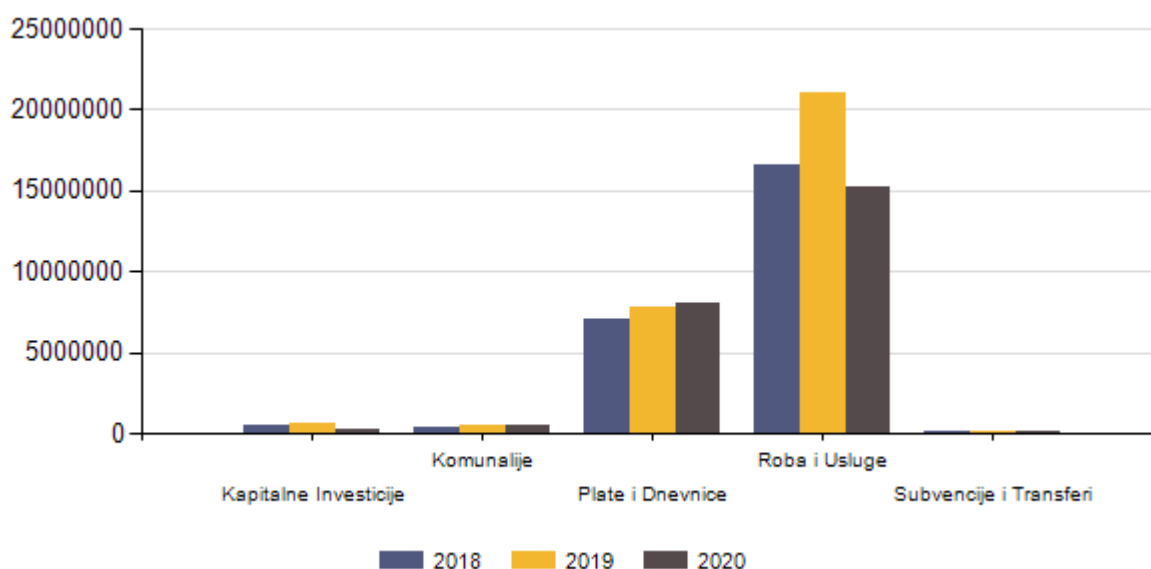
Smanjenje je izvršeno rebalansom budžeta u iznosu od 413,134 €, i odlukom Vlade br. 09/50 od 21.12.2020. godine, ostvarena je budžetska ušteda u iznosu od 10,382 €. Isto tako, istom odlukom su dodeljena sredstva u iznosu od 200,000 €.

Završni budžet za subvencije je smanjen za 167,464 €, u odnosu na početni budžet. Promena je kao rezultat odluke Vlade br. 01/46 od 25.11.2020. godine i br. 09/50 od 21.12.2020. godine za budžetske uštede u iznosu od 100,000 € i 67,464 €.

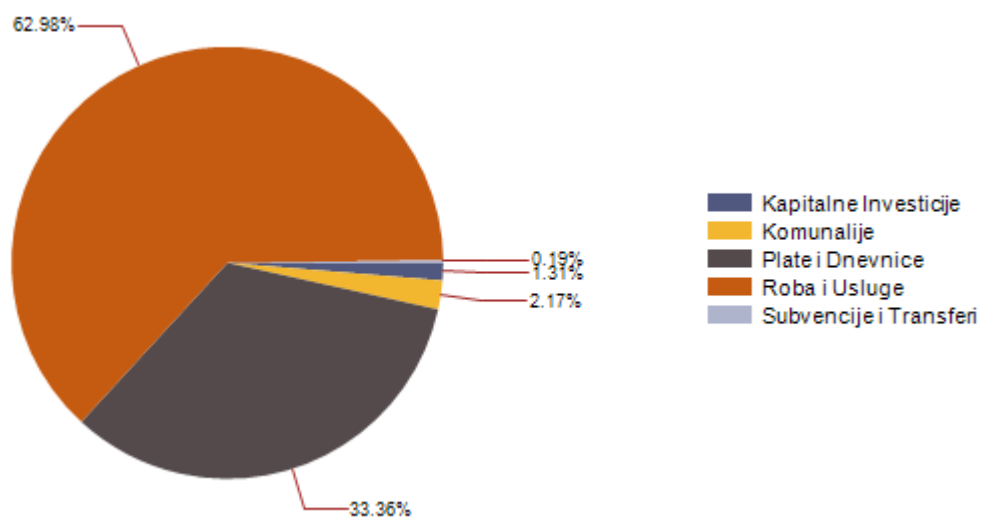
Završni budžet za kapitalne investicije je smanjen za 5,210,500 €, u odnosu na početni budžet. Ovo smanjenje je izvršeno rebalansom budžeta, gde su ostvarene budžetske uštede u iznosu od 3,042,500 €, dok je su odlukom Vlade br. 01/46 od 25.11.2020. godine ostvarene opet budžetske uštede u iznosu od 2,168,000 €. Ovo smanjenje budžeta je nastalo kao rezultat nesprovođenja kapitalnih projekata za kupovinu ambasada i drugih projekata.

Štaviše, troškovi za upravljanje pandemijom COVID-19, za 2020. godinu iznosili su 56,189 €. Oni se uglavnom odnose na robu i usluge, koje su povezane uglavnom sa nabavkama i zaštitnom opremom (kao što su maske, rukavice, sredstva za dezinfekciju itd.). Testirali smo 3 uzorka u iznosu od 56,189 € i nismo utvrdili nijedan problem o kojem treba izveštavati.

Grafikon 2. Rashodi po ekonomskim kategorijama tokom godina 2018-2020

Grafikon 3. Rashodi po ekonomskim kategorijama za 2020. godinu

MIPD je u 2020. godini ostvarilo prihode u iznosu od 5,600,100 €, koji su u odnosu na prethodnu godinu (6.170,613 €) beležili smanjenje od 570,513 €. Smanjenje prihoda je kao rezultat pandemije, i tom prilikom su smanjeni prihodi od taksi za putne isprave i drugih taksi. Prihodi se ostvaruju od takse za putne isprave, takse za overu dokumenata, takse za ličnu kartu, takse za državljanstvo, takse za apostil pečat i drugih taksi.

5 Napredak u sprovođenju preporuka

Uredba (VRK) – br. 05/2020 o oblastima administrativne odgovornosti Kancelarije premijera i ministarstava propisuje da u okviru MIP-a integriše i Ministarstvo za dijasporu i strateške investicije (MDSI). Izveštaj o reviziji GFI za 2019. godinu rezultirao je 19 preporukama (14 preporuka je bilo za MIP i 5 preporuka za MDSI. MIPD je pripremlilo Akcioni plan i izveštaj o napretku u sprovođenju preporuka.

Do kraja naše revizije za 2020. godinu, sprovedeno je deset (10) preporuka, jedna (1) je delimično sprovedena, dve (2) još uvek nisu sprovedene, a šest (6) preporuka je okončano (nisu više primenjiva) kao što je prikazano u Grafikonu br. 2, u nastavku. Za potpuniji opis preporuka i načina kako su one obrađene, vidite Tabelu br. 3 (ili Tabelu sa preporukama). (Posvetite pažnju kada se pominje kraj revizije, pozivamo se na kraj procesa revizije – do trenutka kada podnesemo izveštaj za ovu godinu).

Grafikon 4. Napredak u sprovođenju preporuka iz prethodne godine

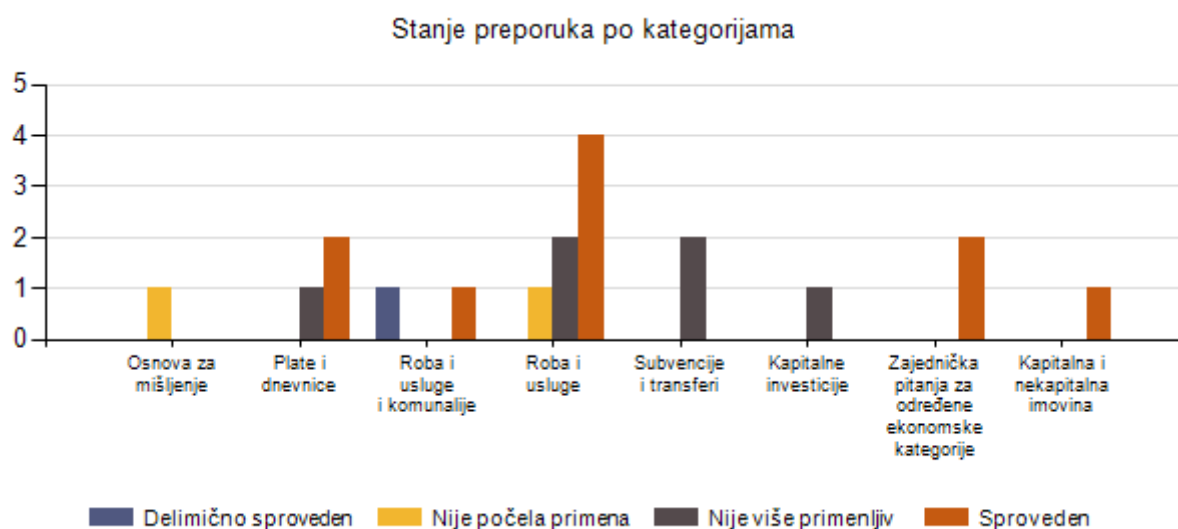

Tabela 4 Rezime preporuke iz prethodne godine i 2020. godine

Br	Oblast revizije	Preporuke iz 2019. godine	Preduzete akcije	Status
1.	Osnova za mišljenje	Ministar treba da obezbedi da se prilikom imenovanja predstavnika u diplomatsko-konzularna predstavništva prijem vrši putem javnog konkursa uz poštovanje zakonskih uslova za	MIPD je tokom 2020. godine preduzelo akcije vrativši imenovane	Nije počela primena

		napredovanje članova koji ulaze u spoljnu službu.	zvanični sa misija, i tokom 2020. godine nije bilo takvih konkursa. Iz tog razloga smatramo da je preporuka sprovedena.	
2.	Plate i dnevnice	Ministar mora osigurati da se prilikom imenovanja predstavnika u diplomatsko-konzularna predstavništva poštuju pravila procesa unapređenja.	MIPD je tokom 2020. godine preduzelo akcije vrativši imenovane zvanični sa misija, i tokom 2020. godine nije bilo takvih konkursa. Iz tog razloga smatramo da je preporuka sprovedena.	Nije više primenljiv
3.	Plate i dnevnice	A1 Ministar treba da obezbedi da u svim procesima gde je potrebno formiranje komisija, predsedavajući tih komisija ne bude imenovan za službenog lica koje je uključeno u upravni postupak, a istovremeno učestvuje u razmatranju žalbi kao nadređeni organ za odluku koju donosi sam on.	Ministarstvo za dijasporu je spojeno sa MIP-om i ova preporuka se više ne primenjuje.	Sproveden
4.	Plate i dnevnice	Ministar treba osigurati da su svi gore navedeni avansi opravdani u roku navedenom u finansijskim propisima. U suprotnom, neopravdani iznosi oduzimaće se od zarade lica koja su dobila avans. Takođe, menadžment treba da pojača kontrolu kako bi se usaglašavanje / opravdanje avansnih troškova obavilo u zakonski postavljenim rokovima bez ikakvog odlaganja.	Iako se Ministarstvo za dijasporu spojilo sa MIP-om, pitanje avansa još uvek nije kompletirano. Dok, u vezi sa zabranama u platama za deo neopravdanih avansa ,MIPD je počelo sprovođenje preporuke.	Sproveden
5.	Roba i usluge i komunalije	Ministar treba da primeni mere odgovornosti za neprimenjivanje zakonskih zahteva i da obezbedi da	Iako je bivše MDSI spojilo sa MIP-om, tokom	Delimično sproveden

		pre potpisivanja ugovora sa EO, kancelarija za nabavke kompletira dosije nabavke sa svom potrebnom dokumentacijom, uključujući osiguranje izvršenja prema uslovima navedenim u dosijeu tendera.	2020. godine nismo primetili takve slučajeve i smatramo da je preporuka sprovedena.	
6.	Roba i usluge i komunalije	Ministar treba osigurati da sve diplomatski akreditovane osobe imaju polise zdravstvenog osiguranja. Za slučajeve u kojima može doći do kašnjenja do potpisivanja ugovora, treba izraditi podzakonski akt koji jasno definiše vrednost / stopu do koje troškovi zdravstva mogu biti pokriveni iz državnog budžeta.	Tokom revizije za 2020. godinu, nismo utvrdili troškove bez pokrivanja osiguranja i smatramo da je preporuka sprovedena.	Sproveden
7.	Roba i usluge	Ministar treba da osnuje komisiju koja bi procenila koji su od gore navedenih troškova nastali zbog nemara diplomate i za koje bi trebalo izvršiti odbitke plata. U onim slučajevima kada Ministarstvo proceni da mora da plati renoviranje, to bi trebalo da učini samo ako izradi podzakonski akt koji jasno definiše u kojoj meri i koji izdaci se mogu smatrati neophodnim za pokrivanje javnim novcem.	S obzirom da je slučaj bio izolovan, i ove godine nismo imali takve slučajeve, smatramo da preporuka nije više primenjiva.	Sproveden
8.	Roba i usluge	Ministar treba da uspostavi radnu grupu i u koordinaciji sa AIS da jasno definiše koji projekti mogu biti obuhvaćeni AIS. Ministar takođe mora osigurati da se takvi projekti ni u jednom slučaju ne pokreću bez idejnog plana koji se šalje ovoj instituciji.	MIP je sprovedlo postupak nabavke za projekat „Poboljšanje i proširenje postojeće infrastrukture mreže diplomatskih misija RKS-a“ i za ovo je dobilo odobrenje od strane AID-a. Mi smatramo da je ova preporuka sprovedena.	Nije više primenljiv
9.	Roba i usluge	Ministar treba da obezbedi da se troškovi u finansijskim izveštajima prikazuju u tačnoj vrednosti u skladu sa zahtevima Uredbe o godišnjem finansijskom izveštavanju budžetskih	U 2020. godini nismo primetili pitanja takve prirode, i smatramo da je	Sproveden

		organizacija.	ova preporuka okončana.	
10.	Roba i usluge	Ministar mora osigurati da se planiranje putovanja vrši blagovremeno, tako da rezervacija karata ne propadne i da je upravljanje javnim novcem u skladu sa zakonskim zahtevima.	Tokom 2020. godine nismo utvrdili takve slučajeve.	Nije više primenljiv
11.	Roba i usluge	Ministar treba da obezbedi da se troškovi avionskih karata vrše u skladu sa zahtevima važećeg administrativnog uputstva, izbegavajući visoke troškove bez opravdanja.	Tokom godine nismo utvrdili takve slučajeve.	Sproveden
12.	Roba i usluge	Ministar treba da obezbedi punu primenu zakonskih odredbi koje se odnose na registraciju troškova, kako bi se eliminisala kašnjenja u njihovoj registraciji od strane nadležnih službenika. Periodični izveštaji, uključujući finansijske izveštaje, treba da sadrže tačne informacije o svim finansijskim transakcijama.	DKM izveštavaju mesečno, ali kašnjenja u izveštavanju je bilo i u 2020. godini.	Sproveden
13.	Roba i usluge	Ministar treba da imenuje službenike odgovorne za praćenje i sprovođenje projekata, a prilikom zaključivanja sporazuma sa korisnicima subvencija, uslovi izveštavanja treba da budu jasno definisani. U suprotnom, da ne dodeljuje ostatak subvencija dok se ne podnesu izveštaji o prethodno dozvoljenim troškovima.	U 2020. godini, zbog situacije koju je stvorio COVID-19, nije bilo subvencionisanja takvih projekata i smatramo da je preporuka sprovedena.	Nije počela primena
14.	Subvencije i transferi	Ministar treba osigurati da komisija za ocenu uzima u obzir sve kriterijume utvrđene u javnom pozivu i ni u kom slučaju neće subvencionisati NVO ili pojedince bez ispunjavanja svih kriterijuma traženih u javnom pozivu.	U 2020. godini, zbog situacije koju je stvorio COVID-19, nije bilo subvencionisanja takvih projekata i smatramo da je preporuka sprovedena.	Nije više primenljiv
15.	Subvencije i transferi	Ministar treba da obezbedi da se ugovori o radu sa ekonomskim operaterima striktno poštuju isporukom samo predmeta koji su predviđeni ugovorom, kako bi se	Tokom 2020. godine nismo utvrdili takve slučajeve.	Nije više primenljiv

		izbegla plaćanja koja nemaju unapred dogovorene cene.		
16.	Kapitalne investicije	Ministar treba da obezbedi kontinuirani nadzor kako bi zatražio zatvaranje kreditne kartice nakon završetka mandata zvaničnika. Takođe preduzmite sve mere za zatvaranje ovih avansa u trezor.	MIPD je podnelo zahtev Trezoru za zatvaranje kreditnih kartica i isti zahtev je Trezor prosledio ugovaraču. Stoga, smatramo da je ova preporuka sprovedena.	Nije više primenljiv
17.	Zajednička pitanja za određene ekonomske kategorije	Ministar treba da obezbedi da korisnici kreditnih kartica koriste karticu u službene svrhe i obezbedi da su izdaci opravdani računima, a u slučajevima kada su izdaci neovlašćeni (što nije u skladu sa zahtevima propisa) primenjuje odbitke od zarade ili druge naknade. nadoknađuje neovlašćene troškove. Ministar takođe treba da osigura da se zaključuju ugovori sa svim korisnicima kreditnih kartica koji ovlašćuju Ministarstvo da neovlašćene troškove povlači sa plate službenika.	MIP je preduzelo akcije u vezi s tim i sprovelo je ovu preporuku.	Sproveden
18.	Zajednička pitanja za određene ekonomske kategorije	Ministar treba da obezbedi da se u vreme kupovine i prijema imovine obezbedi odgovarajuća dokumentacija i ista evidentira u odgovarajućim registrima kako to zahteva važeći propis.	Takođe je i u 2020. godini bilo nedostataka u vezi sa registrom imovine, tako da ova preporuka nije sprovedena.	Sproveden
19.	Kapitalna i nekapitalna imovina	Ministar treba da obezbedi da nadležni službenici DMK-a blagovremeno prijave imovinu tako da imovina u GFI-u bude predstavljena u punoj i tačnoj vrednosti.	Takve nedostatke nismo utvrdili i smatramo da je preporuka sprovedena.	Sproveden

Br	Oblast revizije	Preporuke za 2020. godinu
1.	Osnova za	Ministarstvo treba da obezbedi da se prijavljeni troškovi od diplomatskih i

	mišljenje	konzularnih misija evidentiraju u ISUFK, čim ih dobijaju odgovorni službenici DMK i iste prijaviti u GFI na kraju godine kao ukupne troškove ministarstva.
2.	Osnova za mišljenje	Ministarka treba da obezbedi da prilikom premeštaja osoblja u DKM da postoji prethodni plan za popunjavanje radnih mesta koja se oslobađaju kako ne bi nastale prepreke u radu kao posledica nedostatka osoblja. Shodno tome, poziciju službenika za imovinu, treba popuniti redovnim osobljem i da se sva neevidentirana imovina evidentira u ISUFK.
3.	Osnova za mišljenje	Ministarka treba da obezbedi da sva imovine evidentira u adekvatnim klasama i da se vrši tačan obračun amortizacije. Isto tako, treba preduzeti mere za funkcionalizaciju sistema e-imovina za evidentiranje imovine ispod 1,000 €, u skladu sa zakonskim zahtevima.
4.	Plate i dnevnice	Ministarka treba da preduzima konkretne mere za rešavanje problema pozicije rukovodioca divizije za ljudske resurse, u skladu sa zakonskim zahtevima, kako bi se izbegli neopravdani troškovi za pozicije koje su već pokrivene redovnim osobljem.
5.	Robe i usluge i komunalije	Ministarka treba da obezbedi da se ne prekoračuju vrednosti ugovora iznad dozvoljene stope od 30% i da se ugovori koji su već prekoračili dozvoljene limite odmah raskinu.
6.	Robe i usluge i komunalije	Ministarka treba da preduzme mere da u slučaju isplata za druge osobe koje nisu deo MIPD-a, da obezbedi da se ova sredstva vraćaju na račun ministarstva u skladu sa obavezivanjem korisnika, u periodu koji određuje ministarstvo.
7.	Robe i usluge i komunalije	Ministarka treba da preduzme konkretne mere kako bi se svi avansi zatvorili u skladu sa važećim uredbama.
8.	Robe i usluge i komunalije	Ministarka treba da obezbedi da DMK vode evidenciju za svako službeno vozilo i da se mesečni izveštaji podnose u relevantnom odseku u skladu sa zahtevima važeće uredbe.
9.	Robe i usluge i komunalije	Ministarka treba da poveća nivo nadgledanja prema DMK kako bi obezbedila da one ne prekoračuju dozvoljene limite za držanje sredstava u odgovarajućim bankovnim računima, kako bi se izbegli mogući neopravdani troškovi.
10.	Robe i usluge bez komunalije	Ministarka treba da obezbedi da izveštavanje o troškovima od strane DKM vrši blagovremeno kako bi MIPD vršilo evidentiranje troškova u ISUFK.
11.	Kapitalne investicije	Ministarka treba da obezbedi da se isplate sa troškove izvrše iz adekvatne ekonomske kategorije i shodno tome da se stanje troškova izveštava ispravno u GFI.
12.	Kapitalne investicije	Ministarka treba da obezbedi da u slučaju kupovine vozila za diplomatske i konzularne misije, procena maraka, vrsta i specifičnosti vozila vrši u skladu sa zahtevima Zakona o javnim nabavkama.

Ovaj Izveštaj je prevod sa originalne verzije na albanskom jeziku. U slučaju nedoslednosti provladava verzija na albanskom jeziku.

Besnik Osmani, Generalni revizor

Arvita Zyferi, Pomoćnik generalnog revizora

Florim Beqiri, vođa revizije

Mehmet Mucaj, vođa tima

Fjolla Bakalli, član tima

Mimoza Morina, član tima

Dodatak I: Pismo potvrde

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

Ministria e Punëve të Jashtme dhe Diasporës/ Ministarstvo Inostranih Poslova i Dijaspore
Ministry of Foreign Affairs and Diaspora

Nr. Protokollit / 235 /
2021

LETËR E KONFIRMIMIT

për pajtueshmërinë me gjetjet e Auditorit të Përgjithshëm për vitin 2020 dhe për
zbatimin e rekomandimeve

Për: Zyrën e Kombëtare të Auditimit

Të nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Pasqyrave Financiare të Ministrisë së Punëve të Jashtme dhe Diasporës për vitin 2020 (në tekstin e mëtejshëm "Raporti");
- pajtohem me gjetjet dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit; si dhe
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për zbatimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për zbatimin e tyre.

Znj. Donika Gërvalla-Schwarz

Zëvendëskryeministre dhe Ministre e Ministrisë së Punëve të Jashtme dhe Diasporës

Prishtinë,

15 Korrik 2021

Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR i drugih delova Izveštaja Revizije

Izveštaj revizora o finansijskim izveštajima⁴ treba da sadrži jasnu izjavu mišljenja koja se odnosi na finansijske izveštaje, na osnovu zaključaka izvedenih iz dokaza dobijenih tokom revizije. Kada se revizija vrši i radi procene usaglašenosti sa drugim zakonima i propisima, revizori imaju dodatnu odgovornost da izveštavaju o usklađenosti sa vlastima⁵. Ovo mišljenje treba odvojiti od mišljenja da li su finansijski izveštaji istiniti i realni, tj. mišljenje se može modifikovati u vezi sa pitanjem(-ima) usklađenosti, ali još uvek nisu modifikovana u odnosu na pouzdanost finansijskih izveštaja (ili obrnuto).

U cilju utvrđenja da li je mišljenje o finansijskim izveštajima modifikovano ili nije modifikovano, revizor treba da obezbedi da rezultati revizije uključuju otkriveni ne materijalni ili otvorene druge nepravilne izjave proširene ili jedan (ili više) moguće pretpostavljenom u slučaju ograničenja delokruga.

Pogrešno prikazivanje je razlika između prijavljenog iznosa, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja artikla finansijskog izveštaja i količine, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja koja zahteva da artikal bude u skladu sa primenljivim okvirom finansijskog izveštavanja. Pogrešna prikazivanja mogu nastati iz greške ili prevare.

- (odlomak od MSVIR 200)

Forma mišljenja

- **Ne-modifikovano mišljenje**

Formuliše se kada nisu pronađene pogrešne izjave ili neusklađenosti ili su pronađene pogrešne izjave ili neusklađenosti, jedna ili objedinjena, što nije jednaka sa ili ne premašuje nivo materijalnosti finansijskih izveštaja u celini ili pogrešnih prikazivanja i/ili odstupanja otkrivena u određenoj klasi transakcija nije jednaka ili premašuje nivo najnižeg materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija. Takođe se formuliše ako nema ograničenja obima ili kada ograničenje obima ne može dovesti do izbegavanja značajnih pogrešnih prikazivanja i / ili ne usklađivanja.

⁴ Finansijski izveštaji javnog sektora takođe uključuju izjave o izvršenju budžeta

⁵ Usklađenost sa vlastima: usklađenost sa zakonima, propisima, standardima ili dobrim praksama.

Ograničenje obima nastaje kada revizor nije u mogućnosti da prikupi dovoljno revizijskih dokaza da bi zaključio da finansijski izveštaji u celini su slobodni od materijalnog pogrešnog prikazivanja.

Revizor treba da izrazi **jedno ne-modifikovano mišljenje revizije** ukoliko se zaključi da su finansijski izveštaji pripremljeni, sa svih materijalnih gledišta u skladu sa važećim finansijskim okvirom..

Promene mišljenja u revizorskom izveštaju

Revizor treba da modifikuje mišljenje revizije na revizorskom izveštaju ukoliko se zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalno pogrešnih prikazivanja i/ili ne usklađenost, revizor treba da modifikuje mišljenje u izveštaju revizije. Modifikovana mišljenja mogu biti:

- Modifikovane (kvalifikovane)
- Protivne, ili
- Odbijene

Kvalifikovano mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili odstupanja, pojedinačni ili agregat koji je jednak ili premašuje nivo značajnosti finansijskih izveštaja u celini ili kada su pogrešna prikazivanja i / ili neslaganja otkrivena unutar date klase transakcija jednaka ili prevaziđe nivo niže značajnosti utvrđenog za tu klasu transakcija. Takođe je formulisan ako ne postoji ograničenje obima koje ne može dovesti do izbegavanja značajnih pogrešnih prikazivanja.

Protivno mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili neusklađenosti, pojedinačna ili agregat, što premašuje nivo značajnosti finansijskih izveštaja u celini ili kada se pogrešno prikazivanje i / ili neusaglašenosti otkrivena u okviru određene klase transakcija daleko premašuju nivo nižeg materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija.

“Rasprostranjena” je termin koji se koristi u kontekstu grešaka i / ili neusklađenosti da bi se opisali efekti grešaka i / ili neusklađenosti na finansijske izveštaje ili potencijalni efekti grešaka i / ili neusklađenosti na finansijskim izveštajima, ako postoje takvi, koji nisu otkriveni zbog nemogućnosti pribavljanja dovoljno adekvatnih revizorskih dokaza. Rasprostranjeni efekti u finansijskim izveštajima su oni koji su, po revizorovoj proceni:

- a) Ne ograniče se samo na elemente, račune ili određene stavke finansijskih izveštaja
- b) Ako se tako ograniče, predstavljati ili može predstavljati značajan deo finansijskih izveštaja; ili
- c) U vezi sa obelodanjivanjima, su od suštinskog značaja za razumevanje finansijskih izveštaja.

Odricanje od mišljenja

Formuliše se kada ograničenje obima, tj. nemogućnosti da obezbede dovoljne odgovarajuće revizorske dokaze, je materijalne ili raširene prirode.

Paragrafi Isticanja Pitanja i paragrafi Ostalih Pitanja na revizorskom izveštaju

Ukoliko revizor smatra potrebnim da skrene pažnju na pitanje prikazano ili obelodanjeno na finansijskim izveštajima koja je od velikog značaja za njihovo razumevanje finansijskih izveštaja, ali postoje dovoljno prikladnih dokaza da to pitanje nije materijalno pogrešno prikazano na finansijskim izveštajima, revizor će u revizorskom izveštaju uključiti jedan paragraf o Isticanju Pitanja. Isticanje Pitanja se treba odražavati samo na informaciju prikazanu ili obelodanjenu na finansijskim izveštajima.

Paragraf o isticanju pitanja treba:

- da se uključi odmah nakon mišljenja revizije;
- da koristi naslov “Isticanje Pitanja” ili neki drugi prikladni naslov;
- da uključi jasnu referencu na pitanje koje se ističe i da naznači gde se mogu naći relevantna obelodanjivanja na finansijskim izveštajima koja u potpunosti opisuju to pitanje; i

- ukazati da revizorsko mišljenje nije modificovano u odnosu na istaknuto pitanje.
-

Završne Beleške

- ¹ Usklađenost sa vlastima – usklađenost sa svim relevantnim zakonima, pravilima, propisima, standardima i dobrim praksama u javnom sektoru
- ² Drugi izveštaji su uslov člana 8 Uredbe 01/2017 o Godišnjem Finansijskom Izveštavanju.
- ³ Kolektivno referisanih kao usklađenost sa vlastima
- ⁴ Pitanje A i preporuka A - podrazumevaju nova pitanja i preporuke;
Pitanje B i preporuka B - podrazumevaju ponovljena pitanja i preporuke;
Pitanje C i preporuka C - podrazumevaju delomično ponovljena pitanja i preporuke.
- ⁵ Završni Budžet – odobreni budžet od strane Skupštine koji je kasnije prilagođen od strane Ministarstva Finansija
- ⁶ Finansijski izveštaji javnog sektora takođe uključuju izjave o izvršenju budžeta
- ⁷ Usklađenost sa vlastima: usklađenost sa zakonima, propisima, standardima ili dobrim praksama..